

Majú svoj vlastný svet, ktorý my zvonka nie vždy dokážeme pochopiť. Ako sa žije s dieťaťom s diagnózou autizmus nám porozprávala mama 25-ročného Andreja.

Sú to ČISTÉ DUŠE

Andrejko našiel v komunitnom centre v Drahuškove svoj pokoj.

➔ Pani Anna Šóthová sa vydávala ako 25-ročná. Už po roku sa im narodili dvojčatá. Manžel dostal ako vojenský lekár umiestnenie v Bzenci na Morave a pani Anna byt v Devínskej Novej Vsi. Ale keďže chceli byť spolu, sťahovali sa do Bzenca do podnájmu. „Mali sme tam síce iba malú izbu a chodbu, ale nič im nechýbalo. V chodbičke sme si varili, kúpali ich. Plienky sme pláchali ručne... Vydžrali sme to do desiatich mesiacov,“ spomína s láskou.

Dvaja bratia, každý iný

Z dvojčičiek sa ako prvý narodil Marek. Dva mesiace pred prvými narodeninami už lozil. Andrejko nie. Narodil sa ako druhý, pri pôrode mal problémy. Otáčali ho a na svet prišiel až 20 minút po svojom bratovi. „Bol spastický, začali sme preto cvičiť Vojtovu metódu.“ Pani Anna sa s deťmi presťahovala do Devínskej Novej Vsi, lebo miesto im už nestačilo. „Bola som s nimi sama a Andrejko nechodil. Začalo to byť náročné. Andrejko sa okrem iného bál nákladných áut. Rozmýšľali sme preto, že na kopaniciach, ďaleko od ruchu mesta, nájdeme vhodnú chalupu.“ Kúpili teda chalupu, do

ktorej sa nasťahovala mama s deťmi, zatiaľ čo manžel dostal ďalšie umiestnenie, tentoraz v Bratislave.

Vážna diagnóza

Andrejkov zdravotný stav, ktorý predznamenával vážnejšiu vývinovú poruchu, potvrdili v jeho troch rokoch. Presná diagnóza znie: atypický autizmus. „Konzultovali sme s ostatnými rodičmi podobne postihnutých detí, aké sú pre ne možnosti. V tom čase ich nebolo možné niekam umiestniť,“ spomína si pani Anna. „Andrejko bol veľmi dobrý a tichý. Keď bol malý a ležal v postielke, dali sme mu do ruky napríklad nafukovaciu hračku. On si ju otočil vždy na bielu stranu. Mal veľmi dobrý očný kontakt a mal rád aj dotyky. Platí to stále.“

Čo je to dôchodok

Trochu neskôr začali vznikať školy pre autistické deti. Chodil do takej do svojich 16 rokov. Mohol ešte pokračovať v praktickej škole, lenže nastali problémy v správaní – sebapoškodzovanie. Nevedel si vysvetliť mnohé abstraktné pojmy ako dôchodok, mladosť, staroba. Takto postihnutý človek totiž nerozumie veciam, ktoré sa nedajú uchopiť. „Vtedy sme mali

starú mamu v penzióne. Predtým bývala v dome. Vždy sme mu hovorili: Andrejko, ideme do penziónu za starou mamou, lebo už má vrásky, je na dôchodku. Doteraz nechápe, čo je to ten dôchodok. Takto postihnutí ľudia si to musia napasovať na nejakú vec. Dôchodok si spojil s niečím oranžovým – dekou, výtahom, niečím hmatateľným. Svoje dovolenky má rozdelené na veľkonočnú, letnú, narodeninovú, vianočnú a má ich spojené s niečím konkrétnym. Napríklad vianočnú si spája s kôpou zemiakového šalátu, kaprom a čokoládou.“

Keď niečomu nerozumejú

Zúfalstvo, strach, obavy či sebapoškodzovanie takto postihnutých ľudí alebo prípadný útok sa

dejú preto, lebo niečomu nerozumejú, alebo zo straty bezpečia a istoty. „Aj keď sa môže zdať, že nám robia naprieky, ich nevhodné správanie má svoju príčinu. Buď sú pokojní, šťastní, prežívajú radostné obdobie, alebo sú frustrovaní, vystrašení, nerozumejú, plačú, kričia, útočia, kopú, hryzú... To sa týka aj Andrejka,“ hovorí pani Šóthová.

Milované Drahuškovo

V Komunitnom centre Drahuškovo v Krajinom v obci Žadovica si dnes už 25-ročný Andrejko zvykol. Keď sa s ním zoznamujete, musíte sa mu predstaviť menom aj priezviskom. Podá ruku a zaradí si vás podľa odlišného priezviska, keďže napríklad pozná niekoľko Aleniek. „Andrejko našiel svoj pokoj, i keď vždy budeme riešiť nejaký jeho (abstraktný) problém. Vie byť aj veľmi trpezlivý, má svojský humor, vie sa tešiť z maličkostí. Sú to veľmi čisté a úprimné duše, nepotrebuje sa kontrolovať ako my. Učia nás iným hodnotám než materiálnym, trpezlivosti, pokore, ľudskosti, láskavosti, lebo sami takýto prístup potrebujú,“ zakončuje pani Šóthová. ■

» Učia nás iným hodnotám než materiálnym, trpezlivosti, pokore, ľudskosti, láskavosti. «

AK MÔŽETE, POMÔŽTE!

Poukážte 2 % z daní na Komunitné centrum Drahuškovo.

Číslo účtu: 12249508/5200 (OTP banka).

Váš príspevok pomôže klientom, ktorí pomoc potrebujú a sú na ňu odkázaní.

Viac nájdete na www.drahuskovo.sk